

Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

► **B****NARIADENIE RADY (EHS) č. 696/93**

z 15. marca 1993

o štatistických jednotkách na účely pozorovania a analýzy výrobného systému v spoločenstve

(Ú. v. ES L 76, 30.3.1993, s. 1)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
► <u>M1</u>	Nariadenie európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1882/2003 z 29. septembra 2003	L 284	1	31.10.2003
► <u>M2</u>	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1137/2008 z 22. októbra 2008	L 311	1	21.11.2008

Zmenené a doplnené:

► <u>A1</u>	Akt o prístupení Rakúska, Švédska a Fínska	C 241	21	29.8.1994
--------------------	--	-------	----	-----------

NARIADENIE RADY (EHS) č. 696/93

z 15. marca 1993

o štatistických jednotkách na účely pozorovania a analýzy výrobného systému v spoločenstve

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 100a,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

v spolupráci s Európskym parlamentom ⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

keďže fungovanie vnútorného trhu spoločenstva predpokladá existenciu štatistických štandardov uplatniteľných na identifikovanie jednotiek, ako i na zber, prenos a uverejňovanie štatistických údajov za členské štáty i za spoločenstvo s cieľom vytvoriť spoľahlivé a porovnateľné informácie dostupné podnikom, finančným inštitúciám, vládnym úradom a všetkým ostatným subjektom pôsobiacim na vnútornom trhu;

keďže štatistické informácie o hospodárstve budú pre podniky nevyhnutné z hľadiska posudzovania ich konkurencieschopnosti a budú slúžiť orgánom spoločenstva pri predchádzaní narušovaniu hospodárskej súťaže;

keďže podľa zásady subsidiarity je tvorba spoločných štatistických noriem umožňujúcich zostavenie zosúladených údajov činnosťou, ktorá sa môže účinne vykonať len na úrovni spoločenstva, a keďže také normy sa budú v jednotlivých členských štátoch uplatňovať pod dohľadom orgánov a inštitúcií oprávnených na zostavovanie oficiálnych štatistik;

keďže integrované štatistické informácie nevyhnutné na riadenie vnútorného trhu sa môžu poskytovať hodnoverne, rýchlo, pružne a podrobne len vtedy, ak budú členské štáty používať spoločné definície štatistických jednotiek;

keďže by malo byť ustanovené, aby si členské štáty pri splnení špecifických požiadaviek mohli ponechať alebo zaviesť iné štatistické jednotky do svojich národných nomenklatúr na účely pozorovania a analýzy výrobného systému;

keďže výber štatistických jednotiek pre konkrétne zisťovanie a analýzy bude vymedzený osobitnými predpismi;

keďže používanie štatistickej klasifikácie ekonomických činností v Európskom spoločenstve nazývané NACE Rev. 1, stanovené v nariadení (EHS) č. 3037/90 ⁽⁴⁾, a používanie Európskeho systému súhrnných hospodárskych účtov (ESA) vyžaduje štandardné definície štatistických jednotiek pre registre a zisťovanie a pre uverejňovanie a analýzy štatistik;

keďže výbor zriadený nariadením (EHS) č. 3037/90 je príslušný na vypracovanie usmernenia na klasifikáciu štatistických jednotiek podľa NACE Rev. 1, avšak tieto jednotky musia byť vymedzené na inom mieste;

keďže je nevyhnutné, aby štatistické jednotky klasifikované podľa NACE Rev. 1 boli vymedzené jednotne vo všetkých členských štátoch s cieľom zabezpečiť porovnateľnosť zodpovedajúcich národných štatistických údajov a štatistických údajov spoločenstva;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 267, 16.10.1992, s. 3.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 337, 21.12.1992; a rozhodnutie z 10. februára 1993 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Ú. v. ES C 19, 25.1.1993, s. 60.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 293, 24.10.1990, s. 1.

▼ B

keďže je žiaduce obmedziť počet štatistických jednotiek používaných pre výrobný systém;

keďže medzinárodná porovnateľnosť hospodárskych štatistík vyžaduje, aby orgány členských štátov, ako aj orgány spoločenstva používali štatistické jednotky, ktoré sú priamo v súlade s definíciami uvedenými v úvode k Medzinárodnej jednotnej odvetvovej klasifikácii OSN (United Nations International Standard Industrial Classification – ISIC REV 3) a v dokumentoch k Systému národných účtov OSN (United Nations System of National Accounts – SNA);

keďže výrobný systém je tvorený všetkými jednotkami zúčastňujúcimi sa na výrobe a všetkými hospodárskymi a finančnými činnosťami nimi vykonávanými;

keďže zavedenie presného používania týchto jednotiek v celom spoločenstve vyžaduje prechodné obdobie,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Príloha k tomuto nariadeniu stanovuje zoznam štatistických jednotiek (ďalej len „štatistické jednotky výrobného systému“) spoločne s kritériami použitia, definíciami jednotiek a vysvetlivkami.

Článok 2

Definície štatistických jednotiek používaných vo výrobnom systéme používajú členské štáty a Komisia na identifikáciu jednotiek na účely zberu, prenosu, uverejňovania a analýzy štatistických údajov o výrobnom systéme, najmä údajov súvisiacich s NACE Rev. 1.

Článok 3

Členské štáty budú od 1. januára 1994 používať pre štatistické údaje týkajúce sa skutočností vzniknutých po tomto dátume na účely uvedené v článku 2 definície uvedené v článku 1.

Článok 4

1. V priebehu prechodného obdobia, trvajúceho od 1. januára 1994 do 31. decembra 1995, môže členský štát používať pre štatistické údaje týkajúce sa tohto obdobia aj iné štatistické jednotky výrobného systému než tie, ktoré sú stanovené v článku 1. Štatistické údaje zasielané Komisii sa v takých prípadoch upraví a prevedú do podoby čo najviac zodpovedajúcej prílohe.

2. Komisia môže vo výnimočných prípadoch na žiadosť členského štátu a na základe opodstatnených technických alebo praktických dôvodov predĺžiť prechodné obdobie najdlhšie do 31. decembra 1997.

▼ M2*Článok 5*

Po skončení prechodného obdobia podľa článku 4 môže Komisia v súlade s riadiacim postupom uvedeným v článku 7 ods. 2 povoliť členskému štátu používanie iných štatistických jednotiek výrobného systému.

Článok 6

Komisia prijme opatrenia na vykonávanie tohto nariadenia vrátane opatrení zameraných na prispôsobenie prílohy hospodárskemu a technickému pokroku týkajúcemu sa najmä štatistických jednotiek

▼M2

výrobného systému, kritérií použitia a definícií špecifikovaných v prílohe. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 7 ods. 3.

Článok 7

1. Komisii pomáha Výbor pre štatistický program.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 4 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

Lehota ustanovená v článku 4 ods. 3 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.

3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5a ods. 1 až 4 a článok 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

▼B*Článok 8*

Štatistické jednotky výrobného systému uvedené v akte spoločenstva upravujúcom štatistiku spoločenstva sa interpretujú v súlade s pojmami a terminológiou tohto nariadenia.

Článok 9

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 20. deň po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

PRÍLOHA

ŠTATISTICKÉ JEDNOTKY VÝROBNÉHO SYSTÉMU
V SPOLOČENSTVE

ODDIEL I

Zoznam jednotiek

Zoznam štatistických jednotiek výrobného systému je takýto:

- A. podnik;
- B. inštitucionálna jednotka;
- C. skupina podnikov;
- D. činnosťná jednotka (ČJ);
- E. jednotka homogénnej výroby (JHV);
- F. miestna jednotka;
- G. miestna činnosťná jednotka (miestna ČJ);
- H. miestna jednotka homogénnej výroby (miestna JHV).

ODDIEL II

Použité kritériá

Štatistické jednotky v tomto nariadení sú vymedzené na základe troch kritérií. Relatívny význam týchto kritérií sa líši podľa druhu jednotky.

A. *Právne, účtovné alebo organizačné kritériá*

1. S cieľom vymedziť jednotky, tak aby ich bolo možné v hospodárstve určiť a zaradiť, je nutné použiť právne alebo organizačné kritériá. V niektorých prípadoch musia byť právne samostatné jednotky zoskupené dohromady, lebo nemajú dostatočnú organizačnú samostatnosť. S cieľom vymedziť niektoré druhy jednotiek je nutné rovnako použiť účtovné a finančné kritériá.
2. Na vytvorenie podnikovej jednotky sa využijú právnické jednotky, ktoré vykonávajú úplne alebo čiastočne výrobnú činnosť.
3. Právnymi jednotkami sú:
 - právnické osoby, ktoré majú právnu subjektivitu bez ohľadu na to, ktoré osoby alebo inštitúcie ich vlastnia alebo sú ich členmi, alebo
 - fyzické osoby, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť na vlastný účet.
4. Právna jednotka tvorí vždy buď samostatne, alebo v spojení s inými právnymi jednotkami právny základ štatistickej jednotky označovanej ako „podnik“.

B. *Geografické kritériá*

1. Jednotka môže byť určená geografickou polohou. Oblasti sa rozlišujú na miestne, regionálne, vnútroštátne, oblasti spoločenstva a celosvetové oblasti.
2. Miestnej úrovni zodpovedá „najmenšia správna jednotka“: „commune“ alebo „gemeente“ v Belgicku; „kommune“ v Dánsku; „Gemeinde“ v Nemecku; „demos“ alebo „koinotis“ v Grécku; „municipio“ v Španielsku; „commune“ vo Francúzsku; „DED“ alebo „ward“ v Írsku; „comune“ v Taliansku; „commune“ v Luxembursku; „gemeente“ v Holandsku; ► **AI** „Gemeinde“ v Rakúsku; „concelho“ v Portugalsku; „kunta/kommun“ vo Fínsku; „primärkommun“ vo Švédsku a „the ward“ v Spojenom kráľovstve. ◀
3. Regionálne úrovne sú vymedzené v nomenklatúre územných štatistických jednotiek (NUTS), ktorá rozlišuje tri úrovne (I, II, III).
4. Jednotky zisťovania a analytické jednotky sú vymedzené tak, aby bolo možné najprv stanoviť údaje pre každý členský štát a aby tieto potom

▼B

boli spojené na účely poskytnutia informácií pre celé spoločenstvo alebo pre väčšie územie.

5. Pravidlá týkajúce sa geografických kritérií musia byť veľmi presné, aby umožnili zlučovanie a vylúčili dvojité započítanie a opomenutie.

C. Kritériá činnosti

1. Hospodárska činnosť výroby, ďalej nazývaná „činnosť“, sa odohráva vtedy, ak dochádza k spolupôsobeniu zdrojov (zariadenie, pracovné sily, výrobné postupy, informačné siete, výrobky), ktoré vedie k výrobe konkrétneho tovaru alebo poskytovaniu konkrétnych služieb. Činnosť je charakterizovaná výrobnými vstupmi (tovar alebo služby), výrobným procesom a vyrobenými výrobkami.
2. Činnosti sú určené odkazom na patričnú úroveň v systéme NACE Rev. 1.
3. V prípade, že jednotka vykonáva viac ako jednu činnosť, sú všetky činnosti, ktoré nie sú pomocné, zaradené podľa vytvorenej hrubej pridanej hodnoty v nákladoch na výrobné činitele, ktoré vytvárajú. Rozlišuje sa medzi hlavnou činnosťou a vedľajšími činnosťami.
4. Pokiaľ nie sú dostupné žiadne číselné údaje o pridanej hodnote, musia byť použité iné kritériá, napr. počet zamestnancov, mzdy, obrat, aktíva, a to takým spôsobom, aby sa dosiahla čo najväčšia zhoda s klasifikáciou získanou na základe údajov o pridanej hodnote.
5. Jednotky sa klasifikujú podľa svojej činnosti. Činnosť sa považuje za hlavnú alebo prevažujúcu činnosť jednotky, ak vytvára viac ako 50 % pridanej hodnoty. Vo všetkých ostatných prípadoch sa musia dodržiavať klasifikačné pravidlá. Klasifikácia sa vykonáva postupne od najvyššej úrovne spojenia, čo je oddiel (jedno písmeno) smerom dolu k triede (štyri číslice), cez divíziu (dve číslice) a skupinu (tri číslice). Klasifikácia na všetkých úrovniach musí byť kompatibilná s predchádzajúcou úrovňou. Táto oblasť patrí do pôsobnosti Výboru pre štatistické programy, uvedeného v článku 7 nariadenia (EHS) č. 3037/90.
6. Hlavné a vedľajšie činnosti sú podporované pomocnými činnosťami, napr. administratívou, účtovníctvom, spracovaním údajov, kontrolou výroby, nákupom, predajom, marketingom, skladovým hospodárstvom, opravami, dopravou a údržbou.

Tieto pomocné činnosti vo vnútri jednotky sa vykonávajú preto, aby sa jednotke umožnila a uľahčila výroba výrobkov alebo poskytovanie služieb tretím osobám. Výrobky pomocných činností sami osebe nie sú predmetom dodávok určených tretím osobám.
7. Pojem pomocných činností je bližšie vysvetlený v oddiele IV B.

ODDIEL III**Definície jednotiek a špecifické vysvetlivky k jednotlivým jednotkám****A. Podnik**

Podnik je najmenšia kombinácia právnických jednotiek, ktorá tvorí organizačnú jednotku vyrábajúcu výrobky alebo poskytujúcu služby, ktorá má určitý stupeň rozhodovacej samostatnosti, najmä v otázke používania svojich bežných zdrojov. Podnik vykonáva jednu alebo viacej činností na jednom alebo viacerých miestach. Podnik môže byť sám jedinou právnou jednotkou.

V y s v e t l i v k a

Takto vymedzený podnik je hospodárskym subjektom, ktorý za určitých okolností zodpovedá spojeniu niekoľkých právnických jednotiek. Niektoré právnické jednotky vykonávajú fakticky činnosti výlučne pre iné právnické jednotky a ich existencia má správno-technické dôvody (napr. daňové), bez ktorých by nemali žiaden hospodársky význam. Do tejto kategórie patrí rovnako veľká časť právnických jednotiek, ktoré nezamestnávajú žiadnych zamestnancov. V mnohých prípadoch by sa činnosti týchto právnických jednotiek mali považovať za pomocné činnosti ich materskej právnickej jednotky, pre ktorú pracujú, ku ktorej patria a s ktorou musia byť spojené, aby vytvorili podnik na účely hospodárskych analýz.

B. Inštitucionálna jednotka

Inštitucionálna jednotka je základným hospodárskym rozhodovacím centrom, je pre ňu charakteristická uniformita správania a rozhodovacia samostatnosť

▼B

pri plnení jej hlavných funkcií. Jednotka sa považuje za inštitucionálnu jednotku vtedy, ak má rozhodovaciu samostatnosť pri výkone svojich hlavných funkcií a vedie úplné účtovníctvo.

- Rozhodovacia samostatnosť pri plnení hlavných funkcií znamená, že jednotka je zodpovedná a postihnuteľná za svoje rozhodnutia a konanie.
- Vedenie úplného účtovníctva znamená, že jednotka vykonáva účtovné záznamy, ktoré obsahujú všetky jej hospodárske a finančné transakcie vykonané v priebehu účtovného obdobia, ako aj zostavuje rozvahu (aktíva a záväzky).

V y s v e t l i v k y

1. V sektore kapitálových spoločností (korporácií) zodpovedá podnik inštitucionálnej jednotke používanej v Európskom systéme súhrnných hospodárskych účtov (ESA). Podobné inštitucionálne jednotky existujú i v sektore vládnych inštitúcií a sektore súkromných neziskových organizácií. Inštitucionálna jednotka v sektore domácností zahŕňa všetky činnosti domácností, zatiaľ čo pojem podnik je vyhradený výlučne pre ich výrobné činnosti.
2. Pre subjekty, ktoré zreteľne nemajú obe uvedené vlastnosti inštitucionálnych jednotiek, platia pri použití uvedených pravidiel tieto ustanovenia.
 - a) Domácnosti sú vždy spojené s rozhodovacou samostatnosťou a musia preto byť inštitucionálnymi jednotkami i v prípade, že nevedú úplné účtovníctvo.
 - b) Subjekty, ktoré nevedú úplné účtovníctvo, sa priradujú k inštitucionálnym jednotkám, do ktorých účtovníctva sa zahŕňa ich čiastkové účtovníctvo.
 - c) Subjekty, ktoré vedú úplné účtovníctvo, ale nemajú rozhodovaciu samostatnosť pri výkone svojich hlavných funkcií, sú spojené s jednotkami, ktoré ich riadia.
 - d) Subjekty, ktoré zodpovedajú definícii inštitucionálnych jednotiek, sa za ne považujú i v prípade, že žiadnym spôsobom neuverejňujú svoje účtovníctvo.
 - e) Subjekty, ktoré sú súčasťou skupiny podnikov a vedú úplné účtovníctvo, sa považujú za inštitucionálne jednotky i v prípade, že sa *de facto*, aj keď nie *de iure*, vzdali časti svojej rozhodovacej samostatnosti v prospech centrálného subjektu (holdingovej spoločnosti) zodpovedného za celkové riadenie skupiny. Sama holdingová spoločnosť sa považuje za samostatnú inštitucionálnu jednotku, odlišnú od tých, ktoré ovláda.
3. Inštitucionálnymi jednotkami sa rozumejú:
 - jednotky, ktoré vedú úplné účtovníctvo a majú rozhodovaciu samostatnosť:
 - a) kapitálové spoločnosti (súkromné a verejné spoločnosti, verejné korporácie);
 - b) družstvá alebo spoločnosti, ktoré majú vlastnú právnu subjektivitu;
 - c) verejné podniky, ktoré majú na základe osobitných právnych predpisov právnu subjektivitu;
 - d) neziskové organizácie s vlastnou právnu subjektivitou;
 - e) vládne inštitúcie;
 - jednotky, ktoré vedú úplné účtovníctvo a pri ktorých sa obvykle predpokladá rozhodovacia samostatnosť:
 - f) kvázikorporácie: spoločnosti jediného vlastníka, spoločnosti a verejné podniky nepatriace pod body a), b) ani c), pokiaľ ich hospodárske a finančné správanie môže byť oddelené od správania ich vlastníkov a podobá sa správaniu kapitálových spoločností;
 - jednotky, ktoré nemusia nevyhnutne viesť úplné účtovníctvo, pri ktorých sa obvykle predpokladá rozhodovacia samostatnosť:
 - g) domácnosti.

▼B

C. Skupina podnikov

Skupina podnikov združuje podniky spojené právnymi a/alebo finančnými väzbami. Môže mať viac než jedno rozhodovacie centrum, a to najmä stanovenie hlavných smerov vo výrobe a predaji a v tvorbe a použití zisku. Môže zjednocovať niektoré aspekty finančného riadenia a daňovej politiky. Tvorí hospodársky subjekt, ktorý je oprávnený robiť rozhodnutia, ktoré sa týkajú najmä jednotiek, ktoré ho tvoria.

V y s v e t l i v k y

1. Pre určité štatistické zisťovania a analýzy je niekedy prospešné a potrebné skúmať väzby medzi určitými podnikmi a zoskupovať dohromady tie, medzi ktorými existujú veľmi silné vzájomné väzby.

Niekoľko prác zaoberajúcich sa pojmom skupiny podnikov zatiaľ nebolo ukončených. Tento pojem vychádza z koncepcie účtovnej skupiny uvedenej v siedmej smernici Rady 83/349/EHS (Ú. v. ES L 193, 18.7.1983, s. 1). Uvedená smernica prvýkrát nadobudla účinnosť pre konsolidované závierky účtovného obdobia začínajúceho v roku 1990. Rozsah pôsobnosti siedmej smernice rozšírila smernica 90/605/EHS (Ú. v. ES L 317, 16.11.1990, s. 60).

2. Podľa siedmej smernice skupina podnikov existuje vtedy, ak 20 % kapitálu alebo hlasovacích práv je v rukách iného podniku alebo je ním kontrolovaných. Je potrebné vziať do úvahy postup týkajúci sa kontroly právomocí menovať vedenie podniku. Bez ohľadu na väčšinovú účasť by sa mala zohľadniť skutočne vykonávaná kontrola.
3. Takto formulovaná definícia nie je vhodná pre štatistickú analýzu, lebo „účtovné skupiny“ netvoria navzájom neprepojené aditívne skupiny podnikov. Definícia štatistickej jednotky označovanej ako „skupina podnikov“, založená na koncepcii „účtovnej skupiny“, musí byť doplnená takto:
 - zohľadnia sa účtovné skupiny na najvyššej úrovni konsolidácie (hlavný podnik skupiny),
 - do skupiny podnikov sa zahrnú jednotky, ktorých účtovníctvo je úplne súčasťou účtovnej závierky konsolidujúceho podniku,
 - pripoja sa jednotky s väčšinovou účasťou, ktorých závierky nie sú zahrnuté do celkovej konsolidácie na základe použitia jedného z kritérií povolených siedmou smernicou, t. j. rozdielny odbor činnosti alebo relatívne malá veľkosť,
 - na časovo obmedzené väzby kratšie ako jeden rok sa neprihliada.
4. Skupina podnikov je množinou podnikov kontrolovanou hlavným podnikom skupiny. Hlavný podnik skupiny je materskou právnickou jednotkou, ktorá nie je riadená priamo ani nepriamo žiadnou inou právnickou jednotkou. Dcérske podniky dcérskeho podniku sa považujú za dcérske podniky materského podniku. Existujú však niektoré formy družstiev a združení, v ktorých materský podnik v skutočnosti vlastní jednotky skupiny.
5. Skupiny podnikov sú často vzájomne spojené rôznymi typmi väzieb ako vlastníckym vzťahom, kontrolou a vedením. Tieto jednotky sú v mnohých prípadoch spojené s jednotkami tej istej rodiny podnikov niekoľkých rôznych generácií. Jednotka skupiny podnikov často zodpovedá konglomerátu prepojenému sieťou všestranných vzťahov a obvykle zahŕňa veľmi široký okruh činností. V rámci skupiny podnikov možno často rozpoznať podskupiny.
6. Je prospešné rozlíšiť všetky väzby (väčšinové i menšinové) medzi hlavným podnikom skupiny a kontrolovaným podnikom, a to pomocou siete dcérskych podnikov a ich dcérskych podnikov. Týmto spôsobom možno zobraziť celkové usporiadanie skupiny.
7. Vzhľadom na dôsledky rôznych účtovných smerníc by sa malo vždy usilovať o rozlišovanie medzi základnými jednotkami skupiny, ktoré patria medzi nefinančné podniky, a jednotkami, ktoré musia byť zaradené medzi finančné inštitúcie. Pri finančných inštitúciách je nutné rozlišovať medzi jednotkami, ktoré sú úverovými inštitúciami, a tými, ktoré sú poisťovacími podnikmi. Napriek tomu, že niektoré skupiny podnikov vykonávajú svoju činnosť po celom svete, je nutné ich analyzovať podľa hospodárskeho územia spoločenstva a podľa územia jednotlivých členských štátov.

▼B

8. Jednotka skupiny podnikov je výhodná najmä pre finančné analýzy a pre študovanie podnikových stratégií, má však príliš rôznorodý charakter a je nestála na to, aby mohla byť pre štatistické zisťovanie a analýzu uznaná za ústrednú jednotku, ktorou zostáva podnik. Služi na zhromažďovanie a predkladanie určitých informácií.

D. *Činnosťná jednotka (ČJ)*

Činnosťná jednotka (ČJ) zahŕňa časti podniku, ktoré sa podieľajú na výkone určitej činnosti na úrovni triedy (štvormiestny číselný kód) systému NACE Rev. 1, a zodpovedá jednému alebo viacerým prevádzkyschopným útvarom podniku. Informačný systém podniku musí byť schopný stanoviť alebo vypočítať pre každú ČJ aspoň hodnotu výroby, medzispotrebu, náklady na pracovné sily, prevádzkový prebytok, ako aj zamestnanosť a tvorbu hrubého fixného kapitálu.

V y s v e t l i v k y

1. ČJ bola vytvorená ako jednotka zisťovania s cieľom zvýšiť homogenitu výsledkov štatistických zisťovaní rozdelených podľa činností, a tým i medzinárodnej porovnateľnosti týchto výsledkov, lebo v rámci podniku môžu byť sledované rôzne druhy horizontálneho a vertikálneho prepojenia, a to tak na úrovni vnútroštátnej, ako i medzinárodnej. Subjekt, ktorý vykonáva len pomocné činnosti pre podnik, ktorého je súčasťou, nemôže sa považovať za samostatnú ČJ. ČJ zodpovedá pracovnej definícii uvedenej v odseku 96 úvodu k ISIC Rev. 3.
2. Činnosťné jednotky zaradené v určitej položke klasifikačného systému NACE Rev. 1 môžu vo svojich vedľajších činnostiach, ktoré nemôžu byť samostatne určené z dostupných účtovných podkladov, vyrábať výrobky nepatriace do homogénnej skupiny činností typických pre ČJ. Na druhej strane však ČJ zaradené podľa svojej hlavnej výrobnéj činnosti v určitej položke klasifikačného systému nezahŕňajú celkovú výrobu výrobkov patriacu do homogénnej skupiny, pretože tieto výrobky môžu byť vyrobené v rámci vedľajších činností ČJ zaradených v inej položke klasifikácie.
3. Vnútropodnikové účtovníctvo (napr. hospodárske a nákladové strediská) sa často vytvorilo na základe kritérií, ktoré sa približujú ku koncepcii činností. Umožňuje poskytovanie údajov na úrovni ČJ, a teda aj ich sledovanie.
4. Všetky náklady pomocných činností podniku musia byť priradené k hlavným a vedľajším činnostiam, a teda k ČJ sledovaným v rámci podniku.

E. *Jednotka homogénnej výroby (JHP)*

Jednotka homogénnej výroby (JHP) je charakteristická jedinou činnosťou charakterizovanou homogénnym charakterom výrobných vstupov, výrobných procesov a výrobných výstupov. Výrobky, ktoré predstavujú výrobné vstupy a výrobné výstupy, majú charakteristické fyzikálne vlastnosti, stupeň spracovania, charakteristická je i použitá technológia výroby a klasifikácia výrobku. Jednotka homogénnej výroby môže zodpovedať inštitucionálnej jednotke alebo jej časti, avšak nikdy nemôže patriť do dvoch rôznych inštitucionálnych jednotiek.

V y s v e t l i v k y

1. Pre presnú analýzu výrobného procesu stanovil Európsky systém súhrnných hospodárskych účtov (ESA) jednotky s homogénnou výrobou, ktoré umožňujú skúmanie technicko-hospodárskych vzťahov. Tieto analytické jednotky sa používajú predovšetkým na účely tabuliek znázorňujúcich vstupy a výstupy (Input-Output) a v praxi sa vytvárajú z informácií zhromaždených pre jednotky zisťovania, lebo tieto spravidla nemôžu byť sledované priamo.
2. Väčšina jednotiek zisťovania sa zaoberá súčasne rôznymi činnosťami. Môžu sa zaoberať hlavnou činnosťou, niektorými vedľajšími činnosťami, t. j. činnosťami patriacimi do iných odvetví, a niektorými pomocnými činnosťami, ako napr. administratívou, nákupmi, predajmi na trhu, skladovaním, opravami atď. Ak jednotka zisťovania vykonáva hlavnú činnosť a jednu alebo viacej vedľajších činností, bude rozdelená na zodpovedajúci počet JHP a bude zmenená klasifikácia vedľajších činností, ktoré budú zaradené v rôznych položkách odlišných od hlavnej činnosti. Pomocné činnosti jednotky zisťovania nie sú naproti tomu oddelené od hlavných, prípadne vedľajších činností, ktorým slúžia.

▼B

- JHP je vymedzená nezávisle od miesta činnosti. V klasifikácii ISIC Rev. 3 je jednotka homogénnej výroby (JHP) vymedzená tak, aby zodpovedala miestnej JHV. Odsek 112 úvodu k ISIC Rev. 3 sa riadi odsekom 104.

F. Miestna jednotka

Miestna jednotka je podnik (alebo jeho časť, napr. dielňa, továreň, obchod, kancelária, baňa alebo skladisko) situovaný v geograficky vymedzenom priestore. V tomto mieste alebo z tohto miesta sa vykonáva činnosť, ktorú až na niektoré výnimky vykonáva v rámci jedného a toho istého podniku jedna alebo viacej osôb (podľa okolností tiež na skrátenej pracovný úväzok).

V y s v e t l i v k y

- Ak osoba vykonáva prácu na viacerých miestach (údržba alebo dozor) alebo doma, miestnou jednotkou sa rozumie miesto, z ktorého sú vydávané pokyny alebo z ktorého je organizovaná práca. Musí byť možné určiť, koľko zamestnancov je pridelených do miestnej jednotky. Všetky právnické jednotky, ktoré tvoria právny základ podniku alebo jeho časti, však musia mať miestnu jednotku ako miesto podnikania, a to i vtedy, ak tam nikto nepracuje. Okrem toho môže miestna jednotka vykonávať len pomocné činnosti.
- Pojem geograficky vymedzeného miesta sa musí vykladať dôsledne: dve jednotky rovnakého podniku umiestnené na rôznych miestach (dokonca v rámci najmenej správnej jednotky členského štátu) sa musia považovať za dve miestne jednotky. Jediná miestna jednotka sa však môže rozkladať na území niekoľkých susedných správnych oblastí a v takom prípade je obvykle určujúcim faktorom poštová adresa.
- Hranice jednotky sú stanovené hranicami miesta, čo napríklad znamená, že verejná cesta vedúca naprieč neporušuje celistvosť hraníc. Definícia je podobná definícii uvedenej v odseku 101 úvodu k ISIC Rev. 3 v tom, že sa týka umiestnenia v užšom zmysle tohto pojmu, avšak líši sa od definície uvedenej v odseku 102 v tom, že tento užší význam sa nesmie meniť v závislosti od práve vykonávaného štatistického zisťovania. Okrem toho sa bežne používa kritérium osôb pracujúcich v jednotke.
- Regionálny európsky systém súhrnných hospodárskych účtov ESA-REG (regionálne uplatnenie ESA) používa rovnakú definíciu miestnej jednotky na účely regionálneho účtovníctva.

G. Miestna činnosť jednotka (miestna ČJ)

Miestna činnosť jednotka (miestna ČJ) je tou časťou ČJ, ktorá zodpovedá miestnej jednotke.

V y s v e t l i v k y

- Každá ČJ musí obsahovať aspoň jednu miestnu ČJ; ČJ však môže byť vytvorená zlúčením častí jednej alebo viacerých miestnych jednotiek. Naproti tomu môže byť miestna jednotka za určitých okolností tvorená len súborom pomocných činností. V takom prípade je prípustná doplnková klasifikácia miestnej jednotky. Okrem toho by každý podnik mal mať aspoň jednu miestnu ČJ.
- Miestna ČJ zodpovedá operacionálnej definícii pojmu inštitúcie podľa odseku 106 úvodu k ISIC Rev. 3.

H. Miestna jednotka homogénnej výroby (miestna JHP)

Miestna jednotka homogénnej výroby (miestna JHP) je súčasťou jednotky homogénnej výroby, ktorá zodpovedá miestnej jednotke.

ODDIEL IV**Doplňujúce vysvetlivky****A. Vládne inštitúcie a súkromné neziskové organizácie**

- V prípade vládnych orgánov je príslušná štatistická jednotka pre zber a zostavovanie štatistických údajov veľmi variabilná (napr. ústredná vládna inštitúcia, správa sociálneho zabezpečenia alebo regionálne vládne inštitúcie, vládne inštitúcie provincie, departementu, grófstva, obcí, miest atď.). Tieto rozličné orgány spoločne plánujú, kontrolujú a spravujú finančné prostriedky subjektov, ktorými sú tvorené (čo môžu byť ministerstvá, generálne riaditeľstvá, kancelárie, agentúry, úrady atď.). Čo sa týka druhu činnosti, niektoré z týchto orgánov, najmä na miestnej úrovni, sú pravdepodobne oveľa rôznorodejšie než kapitálové spoločnosti.

▼B

2. Činnosti týchto orgánov často patria do oddielu L systému NACE Rev. 1, označeného ako „Verejná správa, obrana, povinné sociálne zabezpečenie“, iné orgány vykonávajú činnosti patriace v podstate do iných oddielov, ako napr. „Vzdelávanie“ (oddiel M), „Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť“ (oddiel N) a „Ostatné služby verejnosti“ (oddiel O).
3. Ak sa majú súbory údajov o subjektoch súkromného sektora kombinovať s údajmi o uvedených vládnych inštitúciách a súkromných neziskových organizáciách klasifikovaných podľa druhu hospodárskej činnosti, musia byť ich určenie a klasifikácia vykonávané pomocou štatistických jednotiek zodpovedajúcich čo najviac štatistickým jednotkám definovaným pre súkromný sektor. Z tohto dôvodu sú všetky kritériá užívané v súkromnom sektore analogicky použité rovnako aj pre vládne orgány. To isté platí pre súkromné neziskové organizácie.

B. Pomocné činnosti

1. Činnosť sa musí považovať za pomocnú činnosť, ak spĺňa všetky tieto podmienky:
 - a) slúži len tej jednotke, ku ktorej patrí, t. j. s vyrobenými výrobkami alebo poskytovanými službami sa nesmie obchodovať na trhu;
 - b) v podobných výrobných jednotkách sa vykonáva porovnateľná činnosť v podobnom rozsahu;
 - c) poskytuje služby alebo výnimočne vyrába predmety krátkodobej spotreby, ktoré nie sú súčasťou konečných výrobkov jednotky (napr. drobné výrobné pomôcky a náradie alebo lešenie);
 - d) podieľa sa na bežných nákladoch samotnej jednotky, t. j. nevedie k tvorbe hrubého fixného kapitálu.
2. Rozdiel medzi pomocnou, hlavnou a vedľajšou činnosťou môže byť znázornený na niekoľkých príkladoch:
 - výroba drobných výrobných pomôcok a náradí na použitie vo vnútri jednotky (v súlade so všetkými kritériami) je pomocnou činnosťou,
 - doprava na vlastný účet (v súlade so všetkými kritériami) je obyčajne pomocnou činnosťou,
 - predaj vlastných výrobkov je pomocnou činnosťou, lebo všeobecne platí, že nie je možné vyrábať bez predaja. Ak však existuje v rámci výrobného podniku maloobchodná predajňa (priamy predaj konečnému spotrebiteľovi), čo napríklad môže byť miestna jednotka, potom toto predajné miesto možno celkom výnimočne a na účely stanovených analýz považovať za činnosť jednotku. Táto jednotka zisťovania sa potom posudzuje dvojitém spôsobom, jednak z hľadiska činnosti (hlavná alebo vedľajšia) vykonávaná v rámci podniku a jednak z hľadiska svojej vlastnej činnosti (maloobchodný predaj).
3. Podľa vyššie uvedeného teda spravidla platí, že pokiaľ výrobné procesy nemôžu prebiehať bez podpory pomocných činností, nemali by byť pomocné činnosti oddelované a vytvárať oddelené subjekty, a to ani vtedy, ak sa vykonávajú odlišnými právnymi subjektmi alebo na rôznych miestach, alebo ak vedú oddelené účtovníctvo. Okrem toho sa pomocná činnosť nezohľadňuje, ak je vykonávaná klasifikácia činnosti subjektu, ktorý pomocnú činnosť vykonáva. Ukázkovým príkladom subjektu vykonávajúceho pomocnú činnosť je ústredie alebo sídlo podniku.
4. So zreteľom na definíciu uvedenú v bode 1 sa nesmú nižšie uvedené činnosti pokladať za pomocné činnosti:
 - a) výroba výrobkov alebo výkon prác podieľajúcich sa na tvorbe hrubého fixného kapitálu, najmä stavebné práce vo vlastnej réžii. Tento postup je v súlade s metódou používanou v systéme NACE Rev. 1, podľa ktorej sú jednotky vykonávajúce stavebné práce vo vlastnej réžii zaradené do stavebníctva, a to za predpokladu, že existujú dostupné údaje;
 - b) výroba, ktorej podstatná časť je predaná na trhu, a to i vtedy, ak sa veľká časť spotrebuje v hlavných alebo vedľajších činnostiach;
 - c) výroba výrobkov, ktoré sa následne stávajú neoddeliteľnou súčasťou výstupu hlavnej alebo vedľajšej činnosti, napr. výroba dební, kontajnerov a pod., ktoré vyrába vnútro podnikový útvar na zabalenie výrobkov vyrobených podnikom;

▼B

- d) výroba energie (integrované elektrárne alebo integrované koksovne), a to i napriek tomu, že je celkom spotrebovaná v rámci hlavnej alebo vedľajšej činnosti materskej jednotky;
- e) nákup tovaru na účely jeho ďalšieho predaja bez ďalšieho spracovania;
- f) výskum a vývoj. Tieto činnosti nie sú hojne rozšírené a neposkytujú služby využívané v bežnej výrobe.

Činnosti uvedené vo všetkých týchto príkladoch by sa mali považovať za odlišné činnosti a následne by mali byť uznané za ČJ, ak existujú samostatné údaje o týchto činnostiach.

5. Ak sa pomocné činnosti vykonávajú v prospech jediného subjektu, stanú sa ním používané činnosti a zdroje neoddeliteľnou súčasťou činnosti a zdrojov tejto jednotky. Ak sa však činnosti štatistickej jednotky a zodpovedajúcich pomocných činností nevykonávajú v rovnakej geografickej oblasti (vymedzenej z hľadiska zón stanovených na účely štatistických zisťovaní), môže byť žiaduce zhromažďovať k týmto jednotkám oddelené doplnkové informácie pre také kategórie údajov, ktoré musia byť klasifikované z hľadiska geografických oblastí, a to i napriek tomu, že uvedené jednotky vykonávajú len pomocné činnosti.
6. Ak sa pomocné činnosti vykonávajú predovšetkým v prospech dvoch alebo viacerých činnostných jednotiek, potom náklady na tieto pomocné činnosti musia byť rovnomerne rozdelené na všetky činnostné jednotky, pre ktoré sa tieto činnosti vykonávajú. Rovnakým spôsobom by mali byť rozpísané i náklady priradené ku každej z týchto odlišných činností za predpokladu, že existujú dostupné údaje o priradení uvedených nákladov. V prípade, že by však neboli dostupné žiadne informácie tohto charakteru, mali by náklady na pomocné činnosti byť rozpísané na hlavné a vedľajšie činnosti pomerne k hodnote výstupu bez medzispotreby zníženej o náklady na samotné pomocné činnosti. V prípade, že v praxi bude použitie uvedenej metódy príliš náročné, môžu byť náklady na pomocné činnosti rozpísané pomerne k hodnote výstupu.
7. Ak sú pomocné činnosti usporiadané tak, aby slúžili dvom alebo viacerým subjektom podniku zloženého z väčšieho počtu jednotiek, môžu vytvoriť skupinu pomocných činností na inom mieste. V takom prípade by mohlo byť prospešné povoliť doplnkovú klasifikáciu, rovnako ako by bolo významné zahrnúť kompletne niektoré činnosti, napriek tomu, že sa vykonávajú samostatne alebo prostredníctvom subjektov, ktoré sa zaoberajú výlučne pomocnými činnosťami (ako počítačové služby). Na tento účel by potom tieto pomocné činnosti mohli byť klasifikované jednak z hľadiska svojej vlastnej činnosti, jednak z hľadiska činnosti jednotky, ku ktorej patria.
8. Je možné, že činnosť je najprv pomocnou činnosťou, následne však začne poskytovať služby, ktoré bude predávať inému subjektu. Činnosť tohto druhu sa môže rozvinúť do tej miery, že prestáva byť pomocnou činnosťou a musí sa preto pokladať za jednu z hlavných alebo vedľajších činností subjektu. Jediná možnosť, ako rozhodnúť, či sa daná činnosť má považovať za pomocnú činnosť, alebo za činnosť hlavnú, prípadne vedľajšiu, spočíva v posúdení jej významu pre podnik ako celok.

C. Tabuľka podľa činností a umiestnenia

Jedna alebo viacej činností	Jedno alebo viacej miest Podnik Inštitucionálna jednotka	Jediné miesto Miestna jednotka
Jediná činnosť	ČJ JHP	Miestna ČJ Miestna JHP